

ACTA DEL CONSELL DE SALUT DEL DISTRICTE DE SANTS-MONTJUÏC

Data: 14 de juliol de 2020, 17.00 h

Lloc: <https://meet.jit.si/ConsellsalutSantsMontjuic>

Total d'assistència: 41 persones

Presideix el Consell:

Marc Serra, Regidor del Districte de Sants-Montjuïc

Consellers/es:

Jaume Gaixas,	BCOMU
Àngels Boix,	PSC
Ton Martínez,	ERC
Neus de Haro,	JxC
Alba Gomez,	BcnxCanvi
Ancor Mesa,	BCOMU
Xavi Farré,	BCOMU

Entitats i Serveis:

ACAF BCN
ASSIR Esquerra
AVV Hostafrancs
CAP Les Hortes
CAP Manso
CAP Roger
CAP Sants
Centre Social de Sants
Consorti Sanitari de Barcelona
Coordinadora d'entitats del Poble-Sec (Acompanyament a la gent gran, Baixem al carrer)
Coordinadora de Residències 5+1
EAP Numància
Federació AICE
Federació d'Associacions, Entitats i Comissions d'Hostafrancs
Fundació ASPACE Catalunya
Fundació Gresol Projecte Home
Sant Pere Claver Fundació Sanitaria
Secretariat d'Entitats de Sants, Hostafrancs i La Bordeta
Unió d'Entitats de la Marina

Tècniques municipals:

Pilar Solanes, Departament de Salut, Àrea Drets Socials
Ariadna Ros, Direcció de Serveis a les Persones i el Territori, Districte Sants-Montjuïc
Anna Llidó, Direcció de Serveis a les Persones i el Territori, Districte Sants-Montjuïc

Ordre del dia

1. Benvinguda
2. Informació sobre l'organització dels serveis sanitaris entorn a la COVID-19 (Xavier Altimiras, Consorci Sanitari de Barcelona)
3. Informació sobre el Pla de xoc en Salut Mental (Pilar Solanes, Departament de Salut de l'Ajuntament de Barcelona)
4. Torn obert de paraules

1. Benvinguda

En Marc Serra dona la benvinguda i comparteix una reflexió sobre com s'ha donat resposta fins ara a la situació generada per la pandèmia de Covid-19. Setmanalment s'aniran fent compareixences sobre les dades de l'increment de contagis i quines mesures es prenen per fer front a la situació. Valora que és el moment d'avançar feina sobre els impactes que té aquest context sobre la salut mental.

2. Informació sobre l'organització dels serveis sanitaris entorn a la COVID-19 (Xavier Altimiras, Consorci Sanitari de Barcelona)

Xavier Altimiras sintetitza en una presentació com ha afectat la situació dels últims mesos al territori de l'àrea de Barcelona esquerra (que inclou Sants-Montjuïc).

Totes les àrees han estat treballant en xarxa, en funció de la mena d'atenció que cobrien. Pel que fa a les xifres, el Departament de Salut ha confirmat 73.597 casos positius, 4.164 dels quals han estat ingressats de gravetat. S'han aïllat 453 professionals de residències i s'han donat 39.937 altes. Bona part dels casos confirmats són gent gran.

Pel que fa a les actuacions, s'han coordinat diferents serveis de suport (hospitals aguts, hospitals d'atenció intermèdia, salut mental, atenció primària i altres). S'han posat en marxa recursos específics per la situació (Hotels Salut, pavellons, etc.), i s'ha actuat a les residències (plans de contingència, trasllat de residents, etc.). Tanmateix, en la primera fase sobretot, donada la complexitat de la situació, van aparèixer problemes relacionats amb els equips de protecció del personal sanitari, les proves, etc.

A continuació, presenta les dades dels primers tres mesos als Hospitals Aguts i als centres d'atenció intermèdia. El suport es va coordinar amb centres privats, ja que el nombre de pacients hospitalitzats ha sigut molt elevat.

Pel que fa als Hotels Salut, a la zona de Sants-Montjuïc van funcionar un total de 9 centres. La seva funció ha sigut acollir persones en situacions de risc al nucli familiar. La majoria de casos han sigut aïllaments i acollides a personal sanitari. Alguns dels Hotels Salut es van medicalitzar. El Pavelló INEFC, finalment, no es va fer servir perquè va decaure el nombre de casos. De tota manera, estava preparat per si hagués fet falta.

S'han fet més de 300.000 visites. Durant el pic màxim de la pandèmia, s'han dedicat fins a 800 professionals equivalents entre metges i infermeres.

En l'àmbit d'intervenció de residències, s'ha passat a un segon pla de contingència molt més exhaustiu i s'han classificat en tres categories (verda, taronja, vermelles), coordinades per una Oficina de residències per donar la millor resposta en funció de la mena d'equipament. S'han fet 347 trasllats de residents durant els primers tres mesos. Es fa un resum de les dades sobre les places a les residències de gent gran, que està inclòs en la presentació que s'enviarà per correu electrònic.

Pel que fa a l'evolució dels casos positius (mostra una gràfica), la incidència més gran es va donar durant la cinquena setmana, després d'una eclosió exponencial, a partir de la tercera setmana. Encara que els primers casos van aparèixer a la zona més de litoral i es van desenvolupar més de vint focus, la incidència s'ha acumulat més a la part nord de la ciutat de Barcelona. Valora que tota la xarxa que ha estat treballant conjuntament no ha d'abaixar la guàrdia, encara que estem en una situació menys restrictiva.

3. Informació sobre el Pla de xoc en Salut Mental (Pilar Solanes, Departament de Salut de l'Ajuntament de Barcelona)

Pilar Solanes demana disculpes pels problemes de connexió que variaran la presentació. Les conseqüències d'aquesta pandèmia en l'àmbit de salut mental han sigut claríssimes, pel sotmetiment a la incertesa i la gestió de la por, com ens hem trobat. Fa anys que s'està

treballant en el pla de salut mental i l'Ajuntament compta amb una estratègia de salut mental en l'àmbit de ciutat.

Quan va aparèixer la qüestió de la COVID-19 els serveis sanitaris s'han centrat totalment i des del primer moment a atendre l'emergència i s'ha generat una situació amb tota la població amb diferents dispositius i sistemes d'atenció telefònica, ja que els serveis en general estaven tancats. Per exemple, un telèfon d'atenció amb el Col·legi de Psicologia. Aquests recursos s'han articulats directament amb els serveis sanitaris. S'han rebut 4.000 trucades i s'han derivat només 68 persones. També es va donar suport perquè es pogués vincular amb el Telèfon de l'esperança, que ha rebut 10.300 trucades).

A més, es va posar en marxa una guia de serveis i recursos, arran d'una anàlisi de tots els que ja existien, per tal de poder fer diagnòstics compartits i entendre cada situació en la seva totalitat. Amb aquest diagnòstic és com s'ha elaborat el Pla de xoc.

Es destaquen els efectes que té el fet que la Covid-19 és també una crisi de salut mental (pèrdua de persones estimades, por a la malaltia, sentiment de pèrdua d'oportunitats, impacte de les mesures de confinament, etc). La crisi tampoc ha afectat de la mateixa manera a tota la població, també la salut mental s'ha vist afectada de manera desigual.

L'impacte de les mesures de confinament ha sigut molt més intens en dones (sobrecàrrega de tasques de cures, sobrecàrrega emocional). Per alguns sectors de la població, també hi ha hagut sobrecàrregues afegides al personal de la neteja, personal d'atenció social, a més del personal sanitari. Entre els grups col·lectius i territoris que requereixen una atenció prioritària en destaquen: persones amb problemes previs de salut mental, persones que han hagut d'afrontar la pèrdua de persones estimades, persones que han estat afrontant una sobrecàrrega extrema de cura d'altres que depenen d'elles, persones grans o amb malalties cròniques, infants i adolescents.

Durant la pandèmia, el suïcidi s'ha situat des del principi com a element important. Les dades van baixar durant el confinament. Tanmateix, l'alerta era per immediatament després.

Els objectius que s'han plantejat són:

- Protegir la salut mental de la població.
 - o Actuacions: Recopilació i difusió de recomanacions, programa d'activitats divulgatives en línia (*Ens en sortirem*, a la pestanya de «Benestar emocional»), revisió dels "actius".
- Generar la màxima capacitat per detectar, acompanyar i orientar (si cal) malestares psíquics més comuns.
 - o Actuacions: Atenció telefònica amb monitors que estan preparant les vacances per infants, joves i les seves famílies.
- Posar en marxa suport específic per l'impacte de la Covid-19
 - o Actuacions: S'ha treballat en línia amb els diferents col·lectius (per exemple, Centres oberts).
- Prevenir i atendre la conducta suïcida
 - o Actuacions: A finals d'aquest mes s'obrirà una línia telefònica 24 hores 365 dies.
- Generar recursos per l'acompanyament del dol
 - o Actuacions: Trobades presencials obertes a la ciutadania per parlar del seu dol, en col·laboració amb el Col·legi de Psicologia
- Millorar la capacitat d'organització col·lectiva
 - o Actuacions: Totes les actuacions es fan tenint en compte i prioritzant els sis districtes que tenen barris amb majors desigualtats en temes de salut. S'intentarà aprofundir en el factor comunitari.

4. Torn obert de paraules

Ariadna Ros obre un torn d'intervencions sobre les exposicions:

- Maria José Carceler: A les residències preocupa molt l'aïllament que han patit les persones grans i ara es troben amb una situació, que consideren poc raonable: que independentment de com estigui cada residència, els familiars no poden fer visites. Demanen al Consorci que es donin criteris clars.
 - o Xavier Altimiras: Una protocol·lització de vegades és tan necessària com excessiva, però no pot ser que hi hagi actuacions unilaterals dintre d'aquests protocols. Cal buscar un equilibri entre la seguretat i altres danys que no són els purament clínics, que de vegades són més lesius.
- Conxita Pérez: Com es descongestionaran les línies telefòniques dels centres d'atenció primària? Com es coordinarà l'àmbit de salut mental a Sant Joan de Déu amb l'Hospital Clínic?
 - o Xavier Altimiras: S'han fet moltes millores, però sí que és necessari encara descongestionar les línies telefòniques i els CAP.
 - o En el Consell de Salut no queda ben representat Sant Joan de Déu. Facilitarà un contacte per incorporar-lo a les properes convocatòries.
- Elena Puigdevall: Des d'ASPACE: S'ha treballat amb molta intensitat durant el confinament i estan treballant amb total normalitat des del 2 de juny.
- Teresa Amat: Cal que hi hagi alternatives d'atenció a les línies telefòniques, per exemple per a persones amb limitacions auditives o diversitat sensorial.
 - o Cristina Martínez: Pel que fa a l'atenció a la salut sexual i reproductiva a dins dels CAP i en relació amb l'accessibilitat, es podran fer consultes a través del web. A més, algunes de les línies d'atenció també tenen servei per WhatsApp.
- Neus Borrell: Com està la situació als CAP? Què s'ha fet a les residències? Hi ha molta gent gran aïllada als seus llits sense rebre visites. A més, els telèfons estan col·lapsats i voldrien saber quines mesures es volen prendre per evitar els col·lapses.
 - o Anna Picas: És molt important separar els pacients que arriben als centres per Covid-19 o per una altra qüestió. Per això es fa primer una atenció per via telefònica. Els metges i a infermeries s'estan fent unes 40 consultes diàries (telefòniques, virtuals i presencials).
 - o Lucía García: Al CAP Les Hortes també s'està combinant atenció no presencial i mínimament presencial, però s'ha d'intentar de moment entendre sota criteri clínic els motius de les visites presencials. S'està treballant de valent per evitar riscos, però evidentment, és un format al qual costa acostumar-se.
- Xavier Altimiras agraeix l'esforç a tothom i la feina ben feta i anima a continuar millorant l'atenció i la seguretat, alhora que es recupera l'atenció descentralitzada i l'activitat normal.
- Sonia Ribas: Tant de bo tota la feina que s'ha fet es mantingui, per la quantitat i per la qualitat de les actuacions per part de totes les professionals que han estat participant-ho.
- Jaume Gaixas: Agraeix les intervencions i convida a tothom a posar-se en contacte amb ell per qualsevol qüestió que pugui aparèixer.

Sense més intervencions, es dona per finalitzada la sessió.